

Baisiausia Expliozija Eddystone

amunicijos dirbtuvėje. 125 darbininkai = daugiausiai moters ir merginos = žuvo ir 300 sužeista. Tame skaičiuje nemažai buvo ir lietuvių.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS FORMALIAI IŠĖJO KARĖN PRIEŠ VOKIETIJĄ.
KUBA IR BRAZILIJA TAIPGI APŠAUKĖ KARĘ VOKIEČIAMS.

Karė su Vokietija.

Wilsonas apšaukia karę.

Washington, 7 d. balandžio. Svienujų Valstijų Kongresas abejuose butuose (Senate ir Astovų bute) didžiama balsų užgyrė bill'iu, kad dėl Vokietijos submarinų pražūtingo veikimo ir neteisėto pasielgimo su Suv. Valstijų laivais tarp tų dviejų šalių esanti karė, už kurią reik kaltinti Vokietiją.

Atstovų bute tas bill'ius perėjo 373 balsais prieš 50, gi senate nei dešimts balsų nebuvo karei priešingų.

Prezidentas Wilsonas savo parašu užtvirtino tą bill'iu vakar ir išleido karės proklamaciją.

Aštriai uždrausta visiems šioj šalyj gyvenantiems vokiečiams ir nesantiems piliečiams turėti su savimi bent kokius ginklus arba sprogstančias medžiagas, lygiai platininti visokius raštus, kurie paliečia šios šalies karės reikalus ir t.t. Susekti šituose prasižengimuose bus aštriai baudžiami. Taip pat ir visi svetimžemiai, gyvenantieji šioj šalyj, privalo pildyti visus karės metu parėdymus.

Zodžiu variant, visų Vokietijos pavaldinių laisvė suvaržyta.

Pradėjus vakarykščia diena visi nepiliečiai vokiečiai pateko policijos priežiuron.

Vokiečių laivai sukonfiskuoti.

S. V. Valdžios įsakmy visi Vokietijos laivai, ką buvo pasislėpę šios šalies portuose nuo Anglijos laivyno, buvo paimti Suv. Valstijų globon. Vokiečiai jureiviai ir anų apicieriai paimti nuo tų laivų ir pasodyti kalėjimuosna.

Štai surašas vokiečių laivų, kuriuos sukonfiskavo Suv. Valst. valdžia New Yorko porte:

President Grant, Hoboken	18.072	tonų svarumo
President Lincoln, Hoboken	18.100	„ „
Vaterland, Hoboken	54.284	„ „
Nassovia, Hoboken	8.002	„ „
Armenia, Hoboken	8.544	„ „
Bohemia, Hoboken	8.414	„ „
Pisa, Hoboken	4.997	„ „
Pennsylvania, Hoboken	13.000	„ „
Harburg, Hoboken	4.472	„ „
Magdeburg, Hoboken	4.497	„ „
Adamsturm, Hoboken	5.000	„ „
Matador (sailing), Hoboken	1.468	„ „
George Washington, Hoboken	25.570	„ „
Kaiser Wilhelm II, Hoboken	19.360	„ „
Friedrich der Grosse, Hoboken,	10.771	„ „
Prinzess Irene, Hoboken	10.893	„ „
Grosser Kurfurst, Hoboken	13.102	„ „
Barbarossa, Hoboken	10.894	„ „
Hamburg, 135th Street	10.531	„ „
Konig Wilhelm II, 135th St.	9.440	„ „
Allemania, 135th St.	4.760	„ „
Prinz Eitel Friedrich, 135th St.	4.650	„ „
Prinz Joachim, 135th St.	4.760	„ „
Portonia, Stapleton	2.778	„ „

Mata, Stapleton	2.555	„ „
Clara Mennig, Stapleton	1.685	„ „
Indra, (sailing) Stapleton	1.700	„ „

Visuose Suv. Valstijų portuose buvo pasislėpę netoli šimtas įvairiausių rūšies vokiškų laivų, kurių svarumas siekiąs 300.000 tonų. Tie visi laivai dabar bus naudojami Dėdės Samo.

Vokiečiai, regimai, tikėjosi šito žingsnio, nes daugelyje vietų paimtų laivų mašinerijos sunaikinta arba sunkiai sužeista. New Yorke porte keli didžiausi laivai būtų buvę su dinamitu paplaidinti, jei valdžia nebūtų pasiskubinus juos sukonfiskuoti. Nekuriuos laivus reikiąs keli mėnesius taisyti, kol jais galima būtų naudotis.

Tuojaus pašauksią 600.000 kareivijon.

Suv. Valstijos karės ministerija turi išdirbus plianus, sulyg kurių tuojaus pašauksią kareivijon iš piliečių nuo 20 metų 600.000 vyrų. Imsią kareivijon visus vedusius ir nevedusius. Greitu laiku Suv. Valstijų kariumenė pasieksianti 2 milijonų skaitliū.

Kad parengti amuniciją tai kariumenei valdžia paimsianti savo globon visas didžiausias dirbtuves.

Ypatingai reikalingi Suv. Valstijų laivynui jureiviai, i kuriuos dabar ima liuosnorius. Greičiausiu laiku reikią priimti suvirš 80.000 jureiviū.

Suareštuota šimtai vokiškų šnipų.

Tuojaus po karės apšaukimui visoje šalyje slaptoji Suvienytų Valstijų policija pradėjo areštuoti vokiškus šnipus. Pirmose dvejose dienose suareštuoti keli šimtai anų kaizerio pasiuntinių, tarp tų 65 esą patys vikriausieji. Tų skaitliūje esąs tulas pulkininkas 80 metų senis A. Bielkowskai, gyvenęs New Yorke. Apie pusanro šimto vokiečių šnipų suareštuota Meksikos parubežyje. Regimai Suv. Valstijų valdžia nesnaudė ir anos paslaptoji policija nuo seniai sekė daugelio šnipų pėdomis.

Kuba irgi apšaukė karę Vokietijai.

Tuojaus po Suvienytų Valstijų ir Kubos salos valdžia apšaukė karę kaizerio valdžiai ir stojo Suv. Amerikos Valstijų pusėje.

Kuboje iki šiol vokiečių šnipai turėjo labai saugią vietą ir iš ten taikė savo veikimą i visas Amerikos respublikas.

Laukiama, juog ir Brazilijos respublika greitu laiku paseks Kubos ir Suv. Valstijų pavyzdį ir stos karėn prieš vokiečius.

6.750.000.000 doleriū karei.

Karo ministerijos plianų įvykinimui Suv. Valstijų kongresan įnešta bill'ius, reikalaujās be mažo 7 bilijonų doleriū karės lėšū. Iš tų 3 bilijonai doleriū būsią paskolinti ant mažiausių nušimoiū Anglijai, Prancijai ir Rusijai, kad anos pasekmingiams galėtų kariauti su vokiečiais ir tokiū būdu anuos labiaus apsilpninti.

Karės lėšomis reikalingi bilijonai doleriū būsią surinkti per įvairias padidintas mokestis, kurios būsią už-

dėtos ant Suv. Valstijų piliečių. Pirmieji karės metai, esą kainuosią šaliai 6.750 milijonų doleriū, gi toliaus reikią išleisti po 2.000 milijonų i metus.

Suv. Valstijos nedarys atskiros taikos.

Washingtonas, 11 d. balandžio. Suv. Valstijų vyriausybė pirmutiniu savo žingsniu karėje su Vokietija, manoma, pasižadės nedaryti su pastarąja atskiros taikos ir veikti išvien su talkininkais kol visų tikslas nebūsiąs atsiektas.

Prezidentas Wilsonas reikalauja konskripcijos.

Washingtonas, 11 d. balandžio. Prezidentas Wilsonas atėjęs kongresan pareikalavo kareivijon pilno armijos biliaus perbalsavimo ypač tos dalies, kur reikalaujama konskripcijos, t.y. priverstino kareivijonimo. Kongreso lyderiai užtikrino prezidentą, jog plianus, kad surinkti 7 bilijonus doleriū karės reikalams bus greit priimtas, tačiau prieš konskripciją galint kilti smarki opozicija, tad kol kas pavojinga su tuo dalyku per daug skubytis.

Baisiausia expliozija amunicijos dirbtuvėje.

125 žmonės užmušta ir 300 sužeista; viso dirbo tuomet 625.

Palei Philadelphia Eddystone amunicijos dirbtuvėje 10 d. balandžio atsitiko baisiausia expliozija iš visų lig šiol įvykusių Amerikoje nuo kada Europos karė prasidėjo. Si expliozija yra baisiausia tuomi, kad joje žuvo daugybė žmoniū gyvasčių. Kol kas suskaityta 125 žmonės expliozijos užmuštū ir 300 sužeistū, daugelis iš pastarųjų mirtinai, be to nerandama 50. Rasi niekad tikro tos katastrofos aukų skaičiaus nebus galima sužinoti. Daugiausia tai moters ir merginos dirbę talkininkams šovinius. Užmuštū lavonai taip sugadinti, jog daugybės negalima pažinti. Tarp užmuštū ir sužeistū randama ir lietuviū pavardės, tik taip iškraipytos, jog sunku atspėti prieiti. Veikiausia gaisras kilęs per neapsižiūrėjimą. Jeigu bet vokiečiai užtaisė, tai vargu bo galima bus su-sekti, nes veikiausia ir pats tos nelaimės kaltininkas žuvo liepsnose. Expliozija tokia buvo smarki, kad daugeli degančių moterū per langus toli išmetė.

Pirmučiausi pagelbon pribuvo katalikų kunigai.

Kaip tik expliozijos pragariškas trenksmas pasigirdo, vietos katalikų dvasiškiai pasišaukė iš Philadelphiajos apie dvidešimtis kunigū, kurie atsiskubinę šoko netik mirštantiems suteikti paskutinį dvasišką patarnavimą, bet ir (Tąsa ant 4 pusl.)

Lietuviai Rusijoje.

Soročinas (Poltavos gub.).

Jau antri metai, kaip ištremti iš Lietuvos skurstame šiame miestelyje. Iš karto, čionai apsistojus, gyventi buvo nesunku. Valgomųjų produktų ir šiaip jau daiktų kainos buvo įkandamas, bet, laikui einant, viskas brango, ir dabar kainos labai pašokusios. Užtat ir gyventi dabar kurkas sunkiau ne pirmiau, mums tik čionai atvykus.

Lietuvių komitetas n. d. k. š. pernai metais, dėl įvairių priežasčių maža mus tešelpė. Kaip bus toliau — nežinia, bet jei ir vėl tebūsim tik tiek šelpiami, tai gal reikės lig laikui nutraukti mokslas. Tečiau viliamės, kad Lietuvių Komitetas, kaip šelpia kitus moksleivius lietuvius, taip ir mums padės išvargti šį sunkų metą.

Šie metai seminarijoje lietuvių kiek daugiau ne pernai. Būtų galėję dar daugiau patilpti — vietų buvo. Lietuviams neatvykus, jas užėmė svetimtaučiai. Negaliu atsisėbėti, kodėl lietuviai sava taip lengviai atiduoda kiems, o patys lenda į svetimą mokyklą. Kas čia kalta — sunku pasakyti.

Nors šios seminarijos auklėtiniai apsigyveno toli nuo savo kitų tautiečių tremtinių, vis dėlto šiek tiek darbuojasi. Taisomi susirinkimai, kurių visi lietuviai ateina, nesiskirdami. Susiorganizavęs yra ir choras. Mokosi lietuvių dainų ir šventadieniais gana dorai sugieda keturių balsais mišias. Baigiantis Kalėdoms, buvo sutaisyta literatūros bei muzikos vakarėlis. Pavyko labai gerai. Pasibaigus programai, buvo leista šokti ir žaisti lietuvių žaislų, kuriuose labai noromis dalyvavo svečiai svetimtaučiai.

Gavėnios metų rengiamas vakaras su lietuviškomis dainomis ir vaidinimu. In seminarijoje ateina visi lietuvių laikraščiai, kurie skaityti niekam nedraudžiama.

Taip gyvendami laukiam dienos, kada galėsime grįžti brangiojion mūsų tėvynėn. J. P—tis.

Kinėšma.

Antrą Kalėdų dieną vaikų prieglaudoje mokyklos mokiniai sutaisė vakarėlį. Jau su viršum metai, kaip čia skurstame, šis vakarėlis tik pirmutinis; tuo jis pažymėtinas. Nedidoka salė buvo gražiai išpuošta, sutaisyta tam fikra scena, ir visa tai darė labai malonų įspūdį. Žmonių kupina, ankšta. Vaikų tribalsis choras, mokinio Dabuzinskio vedamas, padainavo kelias gražias lietuvių daineles. O deklamacijos — visus sužavėjo, ypač didelį įspūdį padarė eilės: „Vargstantiems broliams,“ kurias padėklamavo II sk. mokinė Sidlauskaitė; žmonės verkė, buvo tai ir gailesčio ir džiaugsmo ašaros. Sirdingai ačiū vaikūčiams už pasidarbavimą, kad mus, senius, sunkiu metu nors kiek suramino. Pabėgėlis.

Lietuviai Viatkoje.

Kur tu lietuvių karo metu nerasi. Vaziuok per plačiąją Rusiją, pažvelgk į jos miestus, miestelius, kaimus arba net girias — išvysi bevargstančius be tėvynės karo tremtinius. Nukeliauk į tolimą Sibirą ir ten ne tik miestuose, bet ir kaimuose, net tamsiuose amžiais augusiuose miškuose tarp meškų rasi vargstančių, šalančių ir trokštančių sulaukti savo vargų galą lietuvių.

Tų tai vargšų dalis iš tėviškės karo ištremta, atsidūrė plačioje, kaip pusė Europos Vakarų, Viatkos gubernijoje. Vieni pakliuvo stačiai Viatkos miestan, kiti gi, ir jų bus dauguma, išsklaidyti liko po mažesnius miestelius, net po kaimus, tarp svetimtaučių. Daugumai nemokant rusiškai susikalbėti, vien vargas ir ašaros, tarp nepriprastų žmonių. Taip jiems beskurstant, 1916 metų pradžioje Viatkon atvyko Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti igaliotinis kun. M. Raštutis ir pradėjo važinėties po plačiąją guberniją, lankyti išblaškytus lietuvius, pasitelkę sau į pagelbą kleriką. Sitavičių ir rinkti juos į vieną vietą, koncentruoti Viatkos mieste (šiokiam — tokiam) vietiniam komitetui sudaryti, kurio padedamas Centro Komitetas galėtų tuos nelaimingus nukentėjėlius šelpti.

Nežiūrint visų kliūčių, darbas pasisekė. Didesniame varge esančius lietuvius iš gubernijos sutraukė Viatkon. Iš vietinių lietuvių, o jų labai nedaug Viatkoje, ir iš pačių pabėgėlių, labiau apšviestų, sudarė Komitetą, ir balandžio 20 d. atidarė Skyrių Viatkoje. Insteigė prieglaudą vargo apsunktų tėvų vaikams ir našlaičiams 50 — čiai vaikų ir mokyklą, kurioje mokosi prieglaudos ir ateiinančių vaikų apie 50. Sunki buvo pradžia, bet gerb. igaliotinio ištvermė ir pritarimas ir labiau susipratusių tremtinių pagalba visas kliūtis sulaužė.

Sąmatomis skaitoma čia 328 lietuviai, kurie yra Komiteto žinioje. Daug Vilniaus, Suvalkų ir dalis Kauno gubernijos. Daugiausiai dvarų darbininkai iš vokiečių nagų su savo manta — vaikais išsprukę; yra nedaug ir buvusių dirbtuvių darbininkų, o buvusių ūkininkų labai maža. Per tat susipratusių skaičių mažas ir ką nors nuveikti, bei viešai pasirodyti beveik nė negalima.

Nes kiekvieno rūpesnis kuodidžiausias, kaip žsidirbus sau kasdieninės duonos, kaip gavus darbo. Darbo Viat-

koje, jei ir ne visi, bet randa. Kai kurie uždirba neblogai — po 3 rubl. dienoje, o kitas visą savaitę gauna vaikštinėti, kol aptinka tinkamą darbą. Kas sunkiau, kad žiema Viatkoje esti gana šalta. Antai nuo š. m. sausio 11 d. iki sausio 29-tai nuolat buvo šalta ir priėjo iki 38 grad. pabėgėlių rūbai žinomi — plyškiai ir tie patys sudėvėti. Lietuviai Viatkoje isigijo vardą gerų, mitrių, sumanių darbininkų, ypač dirbantieji prie gelžkelio stoties prekių krovėjai. Taip antai reikėjo karta nukelti liokomobilis nuo reikių. Pakvietė vietinius darbininkus. Šitie pasakė, kad tai labai sunku, reikšią daug darbininkų ir laiko ir be 300 rub. neapsiėmė. Tada pakvietė lietuvi. Tasai galvą pakrapštė, nesuskaitydams, kiek paimti bet išdrąsinęs paprašė 80 rub. Darbdavys tuoj sutiko. Bet koks jo buvo nustebimas pamačius, kad šitas lietuvis nukelti tokiam sunkiam lokomobilui teima tik 6 vyrus, manė mažų mažiausia reiks 20. Dar labiau nustebė ir pradžiugo pamatęs po poros valandų lokomobilį pastatytą savo vietoje. Lietuviai, mat, dirba ir galva, tuo tarpu vietiniai darbininkai tik rankomis. Darbdaviai giria lietuvius, kad esą geri darbininkai, bet peikia, kad vis be galo reikalauja padidinti mokesnį. Pirmą vadino juos vokiečiais, bet paprotestavus, bent viršininkai jau nebevadina kitaip, kaip lietuviais.

Kadangi (mažumą išėmus) Viatkon susikraustė veik visi neturtingi lietuviai, daugelis yra reikalingų pašalpos (pajokų), o administracija tuo tarpu vis tebekliudo, nėnori pripažinti skyriaus veikimo. Per tat kol kas keblus labai Komiteto padėjimas. Gerai dar, kad nieko nepaisydams Centro Komitetas šelpia pinigais. Kitaip reiktų ir bado pamatyti.

Ar visi patenkinti Viatkon atvykę. Atsakysiu — ne, ne visi. Yra tokių, kuriems, kaip tiems žydams, gaila Aigipto svogūnų, kuriems, pasaka patarlės, „ir saulės dukte neįtiks.“ Neįtikio jiems ir Viatkos Skyriaus isteigėjas. Vieni jų mat, kaimuose, kur ten toli bragą varė ir lengvai pelnėsi, kiti iš svetimų komitetų gaudavo „pajokų“ ir t.t. Čia viską sutvarkius, ir „pajokus“ dalijo Centro Komiteto nustatyta tvarka: pertat, kaikurie nebeteke „pajoko,“ taigi ir liko nepatenkinti.

Atiduodami vaikus į prieglaudą, kaipkas atsiėmė rūbus, o laiko vaikus pusnuogius, nuplyšusiais marškiniiais. Kiti gi, kurie ilgėjos savųjų, ilgėjos bažnyčios, su džiaugsmu kviečiami — važiuo Viatkon. Ir atvykę džiaugiasi atidavę vaikus prieglaudon ir mokyklon, kur juos laiko, taiso ir mokina. Užtat ir dėkingi Draugijos igaliotiniui kun. Raštučiui, kurs tą viską pastatė ant kojų, vargo, tvarkė, nesigailėdamas sveikatos ir tikt galutinai sutvarkęs paliko Skyrių savo jėgomis ir plėtoties.

Narva.

Skandalai dėl lietuvių pamaldų. Narvos parapijoje bus dabar apie 20 katalikų. Pusė jų bus tremtinių pabėgėlių. Pamokslai ir giedojimai bažnyčioje visados būdavo tiktai lenkų kalba, nors niekuomet čia netrukdamo ir kitų tautų katalikų, būtent: lietuvių, latvių ir vokiečių. Vokiečių karo metu visai sumažėjo, bet užtat lietuvių dešimteriopai padaugėjo. Dėlto dabartinis klebonas kun. A. Senkevičius rado reikalingu leisti taip pat lietuviams melsties bažnyčioje sava kalba. Rodos dalykas aiškus: tegu kiekvienas garbina Dievą sava kalba. Bet tai nepatiko kai kuriems Narvoj gyvenantiems sulenkėjusiems lietuviams, kurie dabar save vadina lenkais. Sužinoje apie lietuvių pamaldas, jie iš anksto grasė neleisiant „pagonų kalbos“ ir bažnyčią. Ir fikrai, kada kun. klebonas pirmą kartą po raratų su giedojo „Sventas Dieve“ lietuviškai, bažnyčioje pasidarė trukšmas. Kelios moteriškėlės (kaip paskui pasirodė, tai buvo pabėgėlės iš Vilniaus), pradėjo lakstyti po bažnyčią ir balsiai keikti kunigą ir lietuvius. Nežiūrint į sumišimą bažnyčioje, kunigas giedojimo nesustabdė. Tada bažnyčios „gynėjai“ apipuolė kunigą S. zokrastijoje, kaip jis drįstas įvesti bažnyčioje „žmuidziakų“ kalbą, kad čia esą tiktai vieni lenkai, kad jie skūsią vyskupui ir t.t. Kun. Senkevičius trumpai išdėstė, kodėl jis įvedė lietuvių pamaldas ir taip pat paaiškino, kad lenkai pertat nieko nenustoja, nes jų giedojimai ir kitos pamaldos palieka kaip buvę tos pačios ir tuo pačiu laiku, o lietuviams jis užleidžia lenkų neužimtas valandas. Vienok trukšmadariai tuo paaiškinimu nepasitenkino ir išėjo žadėdami skūsties vyskupui. Ar tai ne naujas išrodymas, kas kelia riaušes mūsų bažnyčiose!

Panašus atsitikimas pirmą Kalėdų dieną buvo taip pat Volmare, kur nėra nei bažnyčios, nei kunigo, o tiktai kun. Stukelis atvažiuoja laikyti tremtiniams pamaldų. Lenkai giedojo nuo 8 val. lig pusiau 10 ryto, paskui kun. Stukelis pasakė trumpą pamokslėlį trijomis kalbomis ir paaiškino, kad tą dieną yra laikomos trejos šv. Mišios, tai tegu lietuviai gieda per antrąsias, o latviai per trečiąsias mišias. Rodos, puikiausia tvarka, visi turėtų būti patenkinti. Bet ne, ir čia lenkai pasirodė lenkais. Lietuviams pasisekė sugiedoti tiktai vieną trumpą Kalėdų giesmelę, o latviams lenkai visai neleido nė pradėti giedoti. Nors kun. Stukelis lenkų giesmininkų pasiūlymą paskui aštriais žodžiais papeikė, tečiau jie savo padarė. Ir čia trukšmadariais pasirodė Vilniaus „lenkai“ — gelžkelio sargo žmona su savo vyru. Es. „L. B.“

LIETUVIŲ IŠEIVYSTĖ BRITANIJON.

Nelengva yra susigaudyti kada i Britaniją atvyko pirmas lietuvis — duonos jieškotojas. Sunku irgi nuspresti, kur jis pirmiausiai apsigyveno. Per mažai tam turim pertikrinančių dokumentų, o jei kur ir turim, rasit, neapsimokėtų po muzėjus knistis ir apdulėjusius rankraščius sklaidyti. Tebegyvenančių žmonių liūdijimas svarbus, bet nuo klaidų neapsaugotas; atmintis tai toks dalykas, kurs šiaandien vienai sako, už pusamžio, gal, kitaip rody. Todėl palikę šalį klausimą: kelintuose metuose ir kokia diena i Britaniją atkeliavo pirmas lietuvis duonos jieškotojas pasiganėdinsim išrieš klausimą: kada, maž daug, lietuviai pradėjo toj šalyj apsigyventi didesniais būriais?

Dar Skotijoj ir Londone atrasi lietuvių, ką jau virš puskapimėtu čia išbuvę. Be baimės didelio apsirikimogalim tarti, jog prieš penketą desėtkų metų Skotijoj ir Anglijoj jau buvo viena—kita lietuvių šimtinė. Tos šimtinės palengvel augo i tūkstačius. Tasaugimas labiau ėmė skubintis prieš keliolikos metų, ypač gi netrukus po karej su Japonija. Rusijos revoliucija ir netvarka atvijo i Britaniją irgi dikta išėivių būrį.

Lietuvis išėivis geografijos mokinis ne iš knygų, bet iš prityrimo, iš gyvenimo. Ne umai jis dažinojo, jog Britanijoj galima rasti prieglaudą ir neblogiausią uždarbį. Lietuvoj nekartuota pasakos apie užburta aukso ir laimės šalį kitur neg Amerikoj esančia. Apie Ameriką kožnas piemuo šį tą girdėjo, apie Britaniją iš tūkstančio vienas — kitas.

Atradimui Amerikos reikėjo Kolumbo. Britaniją lietuviams atrasti reikėjo daugiau neg vieno Kolumbo, reikėjo daugybės duonos jieškančių išėivių.

Matomai, sotesnė duona ir geresni uždarbai turi patraukiančią galę, o duonos jieškotojas greitai ataranda ir paslaptįngiausias šalis. Atrado jis ir Britaniją, kuri tik lietuviams tebuvo paslaptingu, nežinomu kraštu.

Daug yra teorijų arba aiškinimų kaip tai atsitiko. Vieni vienaip aiškino — kiti kitaip. Tikriausiai nė vienas aiškinimas nėra pilnai klaidingas, nė pilnai teisingas. Visi podraug krūvoj suimti tik visą dalyką paaiškina.

Sakoma, kad pirmais lietuviams — duonos jieškotojais Britanijoj buvo tie Sebastopolio karės (1855 m. belaisviai, ką atgabenta i Londoną bei Glasgową. Aišku, Krymo pussalyj ir prie Sebastopolio rusų kariumenėj nemaž tarnavo rekrutų iš Lietuvos. Nevienas iš tų belaisviams kliuvo Britanijai. Tokie belaisviai karej pasibaigus, suprantama, atgavo liuosybe. Bet apsižiūrėję Britanijoj ir palyginę vietos gyvenimą su gyvenimu amžinoj rusų kariumenės kabaloj, be abejonės, daugelis tokių belaisvių vėljo vėčiau apsigyventi ant vetos.

Vel, tur būt teisingai, sakoma, kad pradėjus lietuviams būriais traukti i Ameriką, dalis dėl įvairių priežasčių buvo priversta pertraukti kelionę pusiauokelyj, nenuvažiavus iki Amerikos. Vieniems pritrūko pinigų, kitiems noro, trečiuosius dėl trachomos ar kitokių ligų nepanorėta i Ameriką įsileisti. Dalis tokių paliko Prūsosė bei pasiekė Belgijos, Luxemburgo ir Prancūzijos pakraščius, mažiausia dalelė persikėlė Danijon, daugiausiai gi dasikasė iki Britanijos, pro kurią, galutinai, ir i Ameriką jurių kelias veda.

Apsigyvenus pirmiems buriams ir gavus darbą Londone, Manchesteryje arba Glasgowe netruko atvykti ir daugiau lietuvių iš tėvynės. Giminės, pažįstami, draugai ir draugės jau drąsiau ėmė pribūti, kviečiami savų žiminių, draugų ir pažįstamų. Išėivystė Anglijon savaimi ėmė didėti. Siadieną lietuvių Britanijoj priskaitoma keliolikas tūkstančių, apie pusę tuos skaitlinės išpuola vienam Skotijos Lanarkshire apskrīčiui.

Labai nepigu susivaikyti kiek lietuvių Britanijoj gyvena. Skaitlinės pačios nėra pastovios, nė surankioti jas lengva. Ypač apie skaitlių gyvenančių Anglijoj tik spėti galima. Londone randasi, rasit, apie 2000 dūšių. Liverpooly, rasit, 300-400. Manchesteryj, apie 300. Widness' apie 800. Kitų vietų daugybėje po kelius desėtkus. Išviso, rasit, arti 4,000.

Tikresnes skaitlines turim iš Skotijos. Čionai sulig kun. Norbuto surinktų (pabaigę 1913 m.) statistikos žinių atrasta lietuvių: Lanarkshire apskrityj (ir Glasgowe) 7,000, Ayrshire 705. Linlithgowshire apie 300, Midlothian ir Edinburgh apie 250, Fifeshire apie 50, Dundee apie 115, kitur visur apie 64, viso labo tad Skotijoj apie 8,550. Pridėjus Anglijos (Airijoj lietuvių nėra) skaitlinės, visoj Britanijoj lietuvių randasi tarp 12 ir 13 tūkstančių.

Lietuviai i Britaniją atvyko duonos jieškoti. Todėl ir apsigyveno jie didesniais būriais ten, kur prienausiai duona pelnyti galima. kur pelningesnių darbų daugiau. Didžiuma lietuvių jokių amatų nepažįsta, atvyko tiesiai nuo ūkės darbų, tegali tiktai juodam rankų darbui. Lengvesnieji darbai, kur reikalinga sugebimas ir prasilavinimas lietuviams neprieinami. Lietuvis duonos jieškotojas gali sau pasirinkti tik vieną iš trijų: liuosą amata, anglių kasyklą arba kokia nors dirbtuvę fabrika.

Anglių kasykla nereikalauja ypatingo mokslo, sugebimo darba gero vardo. Reikalingas angliakasiui šioks toks įpratimas dėl pasekmingesnio darbo, bet užvis la

biausiai fiziška spēka ir darbštumas. Kas turi gana tam sveikatos ir noro — darba pigiai gali gauti be jokių kitoniškų užtarytojų — protektorių.

Lietuvis išėivis kaip tik pasižymi, abelnai imant, gera sveikata ir išnašumu. Dirbti jis netingi ir savęs prie darbo jis nemėgsta dėdyti, bil uždarbis būtų didesnis, bil greičiau ir daugiau pinigų įeitu. Veli ja todėl neretai jis imtis kad ir sunkesnio, bil pelningesnio užsiėmimo. Galutinai, prie lengvesnių darbų sunkiau lietuviui prisi-taikinti, nes tuos darbus laiko užgriebež apskresni ir landesni vietos gyventojai britai arba ateiviai vokiečiai.

Todel nestebėtina, jog milžiniška didžiūma lietuvių Britanijoje dirba prie anglių kasyklų, labai daug randasi Lanarkshire apskrityje, kurs pastarais laikais vis labiau kyla ir, rasit, taps netrukus gyviausiu Britanijos kampe-liu, tai ir lietuvių daugiasiai prisiglaudė kaip tik čionai.

Nemaž anglių kasyklų randasi Ayrshire, Fifeshire, Midlothian ir Linlithgowsheri, čionai taip pat lietuvių ge-ri būriai gyvena. „Išėiv. Draug.“

Centralio Lietuvių Dienos (1 Lapkr. 1916) Ko-miteto Kasininko Atskaita.

Minersville, Pa. Kovo 24—17.

Rugsėjo 20—16 Paskola nuo L. Gelbėjimo F. per kasininką Tamą Paukštį	\$800.00
Spalio 5—16. Auka Susiv. L. R. K. A. 72 kp. per kun. F. Kemėšį	8.00
Spalio 19. Auka Susiv. L. A. kuopos ir dviejų draugijų, pris. p. J. Cesna, Baltimore, Md.	100.00
Spalio 24. Auka Tautos Fondo Cashier's Check prisiuntė kas. P. B. Vaišnora	1.000.00
Lapkr. 3. Surinkta Vietinio Minersville, Pa. Komiteto Liet. Dienoje \$758.23, išlaidų \$9.30, trečdalis pasiūsta Raud. Kryžiui \$249.98. Išleista 258.26. Lieka	499.5
Lapkr. 4. Aukos prisiūstos kun. Dr. Pr. Augustaičio iš Girardville, Pa.: Cash \$5.00, checks: W. D. Howarth, Pittston, Pa. \$10.00, J. Rainer Milwaukee, Wis. \$10.00, Chas. Becker, Milwaukee, Wis. \$1.00, Rev. Martin Jackels Sturgeon Bay, Wis. \$1.00, Associated Professors of St. Charles College Baltimore, J. W. Foley (Rev. J. B. Bulet) Port Angeles, Wash. \$5.00, Rev. M. Hait Beloit, Kansas \$2.00, Mr. Gerey Silver City, N. M. \$1. Išviso	37.00
Lapkr. 17. Cekiai prisiūsti per kun. Dr. Augustaitį, Mahanoy City, Pa.: C. F. Bridges, La Plata, Md. \$28.00, Mathia Weiland, Dubois, Ind. \$5.00, Raymond Vernimon, Texas \$1.00, T. S. Sheridan, Oil City, Pa. \$190.00, W. Kwiatkowski Antrim, Pa. 12.00, Cash 4.00 Viso	240.00
Lapkr. 27. Lockport Board of Commerce Lockport, N. Y. Officers: John H. Earl Chairman, John T. Symes Treas., Raymond B. Gibbs Secy.,	160.00
Lapkr. 25. Prisiūsta p. M. Šaliaus: Francis Zdankus Mishawaka, Ind. \$12.00, Risheland Crosby Pottsville, Pa. \$5.00. Išviso	17.00
Gruodžio 11. S. S. Bruce Houghton, Mich. care of Y. M. C. A.	40.00
Gruodžio 14. Amherstes, Mass. rinkėju, prisiuntė Jonas Vaičiulis Northampton, Mass.	33.20
Gruodžio 19. W. F. Collins Stanford, Conn.	2.00
Sausio 7. Pridavė kun. V. Matulaitis nuo Refowich Bros. Pottsville, Pa.	10.00
Sausio 5. Prisiūsta per kun. Dr. Augustaitį Mahanoy City, Pa.: C. F. Bridges La Plata, Md. \$20.00, Matthew A. Smith Stockton, Calif. \$10.00, Rev. Peter Novak Amsterdam, N. Y. \$25.07, C. F. Bridges La Plata, Md. \$45.00, W. H. Dudman Reeds, Missouri \$6.00, C. F. Bridges La Plata, Md. \$10.00, Cash \$2.00 Viso	118.07

Viso labo \$3.005.26

ISLAIDOS.

Spalio 3—16. Paliepė prez. Lopatto pasiūsti telegramu, kaipo depositą del raikščių ir tagų V. K. Račkauskui N. Y. City	100.00
Spalio 3—16. Telegramo lėšos	1.20
Spalio 5. Pasiūsta p. R. Karužai Philadelphia, Pa. depositas del contribution baksiuku, paliepta per prez. Lopatto ir sekr. M. Salčiū	500.00
Spalio 5. Pasiūsta čekis prez. Lopatto išmokėjimui sekančių biliukų: Leader Publishing Co. už 10.000 proklamacijų ir 500 Certificatų \$26.75, 1 antspauda (seal) \$4.50, krasos ženklelių (stamps) \$26.57, Expenso knygu-tė 50c., Surety Bond (Kasininko) \$12.50, Index Cards 90c., alga p. M. Salčiui už vieną savaitę \$25.00, siuntimas telegramų gubernatoriams Suv. Valst. \$100. Viso 196.12	

D I D E L E S Dovanos!

Kas mums prisiūš \$2 prenumeratos už

Ž V A I G Ž D E

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygu.

Jeį prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerį knygu, bet ir Re-tančių iš brangių akmenų su paaukuotu kryželiu ir škaplierių medalikėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygu:

ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 13-AME SIMTMETYJE. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai.	2.50
ANIMA VILIS. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 162 pusl.	75
FABIOLE ARBA BAZNYCIA KATAKUMROSE. Kardinolo Wisemano. Vertė Vytautas. 354 pusl.	1.00
KOVA TIES ZALGIRIAIS. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris)	25
NE MIESTE LAIME. Francūziškai parašė Pierre L'Ermitė. Lietuviškai vertė Pranaičių Julė. 206 pusl.	1.00
PRADZIA IR ISSIPLĖTIMAS KATALIKU TIKEJIMO. Parašė Vyskupas M. Va-lančius. 235 pusl.	1.00
PIKTA DVASIA. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. 72 pusl.	25
PATRIMPO LAISKAL. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas.	60
SOCIJALISTAI. KAS JIE? IS KUR ATSIRADO? KO NORI? Parašė kun. A. Civinskas. 124pusl.	10
STEPONAIČIO RASTAI. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) iš-lidimas. 121 pusl.	1.00
ŠODZIONIU TEOLOIJA. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstytas visas Katalikų Teologijos mokslas. 285 pusl.	1.00
VAICAICIO EILES. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. 157 pusl.	75

Kurie užsirašy* ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikią knygu

Gyvenimai Šventųjų

Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario Istoriską Romaną

Algimantas

ARBA LIETUVIAI XIII ŠIMTMETYJE.

Siunčiant pinigų adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST..

PHILADELPHIA PA

Spalio 17. Pasiūsta p. V. K. Račkauskui, New York, N. Y.	709.50
Liepė prez. Lopatto siūsti telegramu, išleidams	1.95
Spalio 24. Pasiūta p. V. K. Račkauskui New York, N. Y.	709.50
Lėšos telegram. (Taip liepė prez. Lopatto).	2.95
Spalio 25. Cekiu pasinčiau p. R. Karužai, Phila-delphia, Pa. dėžutėms, pareikalavo telegramu pas Karužą, paskui prisiuntė igaliojimo laišką prez. Lopatto.	550.00
Spalio 26. Romanui Karužai Philadelphia, Pa. pasiūsta del 4.000 extra dėžučių, pareikala-vimas pasiūta telegramu spalio 25, 1916 pa-ties Karužos, ingaliota prez. Lopato	275.00

Cekiai Raudonam Kryžiui prisiūsti man: Grodžio 6, 1916 Vietinis Komitetas iš Freeland, Pa. \$427.58. Gruo-džio 23, 1916, Vietinis Komitetas iš Worcester, Mass. \$3.218.48. Pasiunčiau čekius Raud. Kr. ir turiu paliū-dijimus iš ten.

Centr. Liet. Dienos Lapkr. 1 — 16, Kom. nukentėju-siems nuo karės šelpti kasininkas V. J. Lukoševičius. \$312.94 pasiūsta Raudonam Kryžiui kovo 15 — 17. Paliudijimą turiu. V. J. L.

SUSTIPRINK SAVO KRAUJA.

Jeį kuomet jautiesi savo kraują nusilpusiu tai tuom labiau dabar orui mainan-ties. Liga tykoja tiek diena tiek nakti. Jos gali išsisau-got vien suteikus savo kraujui pilną guvumą. Tri-nerio Amerikinis Elixiras iš Kartaus Vyno geriausias tam vaistas. To kartaus vy-no dalelės pačios už savę kalba. Karčios žolės išvalo žarnas, o sykiu su raudonų stiprių vynu sudrūtina vi-durius, kraują ir nervus. Trinerio Amerikinis Elixir-iras iš Kaurtaus Vyno prašai-na užkietėjimą ir pagelbsti nuo galvos skaudėjimo ner-vuotumo, apetito ir energi-jos netekimo, taipgi nuo vi-siško nusilpimo ir t.t. Jo pa-sekmės ilgam laikui. Bet saugokis padirbio. Kaina \$1.00. Aptiekose. Trinerio linimentas taipgi gera gy-duolė. Jis greit gelbsti nuo reumato, neuralgijos, prie-tikių, išsisukimų, narių su-tinimo, sprando sukietėjimo ir t.t. Persitikrinsi pats trindamas skaudamas vietas juomi. Kaina 25 ir 50c. ap-tiekose; 35 ir 60c. per pa-čią. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Advert.

Zvaigždės Agentai.

- Mr Povilas P. Mikalauskas, 248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.
- Mr Iz. Nausiedas, 87 88rd str., Chicago, Ill.
- Mr. K. Jocius, P. O. Box 166 Somerville, Conn.
- Mr J. Kovas, 21 Congress St. Waterbury, Conn.
- Mr. J. Jaroševičia, 1048 Washington Str Norwood, Mass.
- Mr. John Naujokaitis, 47 Planet Str., Commercial Road, E. London, England.

- Mr. A. Pogožalski, 8024 Sawinski Ave. N. E. Cleveland, Ohio.
- Mr. M. Norkūnas, 166 Melrose str., Montello, Mass.
- Mr. B. Acauskas, 36 Lincoln St. Brighton, Mass.
- Mr. Antanas Žurinskas, 486 Gregory St. Bridgeport, Conn.
- Mr. Cas Pauksztis, 404 Church Str. New Britain, Conn.
- Mr. J. Kalvelis, 222 Pine St., Rumford, Me.
- Mr. J. Navadauskas, Simpson, Pa.
- Mr. M. Vaikšnoras, 411 Ann St., Homestead, Pa.
- Mr. Jonas Šaučunas, 41 Johnson st Bridgeport, Conn.
- Mr. Vincas Jusas, 2319 Brighton ave. Scranton, Pa.
- Mr. A. J. Brinius, 71 Pine str. Meriden, Conn.

- Mr. F. Stankus, 957 Jenne Str. Kenosha, Wis.
- Mr. Antanas Rāmoška, 514 W. Saratoga St. Baltimore, Md.
- Mr. Juozas Čupas, P. O. Box 330, Ansonia, Conn.
- Mr. A. Drabišis, 51 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
- Mr. P. Valukonis, 261 W. Broadway So. Boston, Mass
- Mr. P. J. Budginas, 4549 S Hermitage ave., Chicago, Ill.

Prisiuskit Prenumeratą už „Zvaigždę“.

SOROL

SUTAIKYTAS iš formulo-recepto: suteikto limitin-tu Egipto zokoniuku,

SOROL

apsireikia esąs stebėtinai pasekmingu nuo gelimo pilvo ir žarnų, ger-čia skaudėjimo, dusulio, galvos skaudėjimo, nustojinio apstio, žaltio galvoje, ect., ect., Sutaik-gomas išdirbėju labai pagarsėjusio

PAIN-EXPELLERIO

seno ir ištikimo draugo šeim-yne, naudojamo visame pasauli-je per pusę šimtmečio—25c. už bankutę visose aptiekose, arba galite užsakyti tiesiai iš F. A. D. RICHTER & CO, 74-80 Washington Street, New York.

Balsiausią eksplozijos amunicijos dirbtuvėje. 125 žmonių užmušta ir 300 sužeista; viso dirbo tuomet 625

(Taša nuo pirmo puslapio.)

gelbėti išdegeusių liepsnojančių lavonus. Anglų protestu laikraščiai vadina katalikų dvasiškijos šį pagelbos darbą karzygišku. Jiem daug pasisekė išgelbėti iš liepsnų negyvų lavonų ir sužeistų. Pats pabirkas supleskėjo į dešimtį minučių. Kada ugniagesiai subėgo iš Chesterio, Eddytono ir Philadelphiajos, jau jiems nebuvo ko veikti, vien padėt krautį vežimus kapomis negyvus ir sužeistus.

Kas matė tuos širdį pereriančius reginius, nieks savo gyvastyje, sako, nepamirš. Liūdniausios scenos tai ai-manuojančių giminių subėgusių tuoj po eksplozija, nelaimės vietoje. Viena motina, sužinojus, kad abi jos dukters sudegė, patikrino kaip negyva ir, nuvežta ligonbutin, ilgai neatgavo nuovokos. Sužeistų buvo toki didi skauduliai, kad prie mažiausio dasilytėjimo jie kėlė neapsakomą rikimą. Net daktarai ir ligintojos verkė juos apžiūrėdami. Viena ligintoja (nurse) ligonbutyje, kuriame ji dar-bavosi, su daktarais apdegėlių žaidžiu apžiūrėjimu pamatė tarp jų savo mirtinai apdegusią motiną ir apalpė. Daugelis, manoma, nepasveikė iš tų, ką sutalpinta ligon-butiuose, ir ne viens paliks jų visam amžiui raišiais (koliekoms).

Čia paduodame surašą pagal anglų laikraščius pavardžių panašiu i lietuviškas. Mirę: Samuel Kuwaluk Chester; Michael Misuni Chester; James Molevitch be adreso; Samuel Obstatchuc, Leiperville, Pa.; Anna Shernagle, Chester; Sam Tochorchie, Chester; Hattie Yates, Eddystone; Blanche Krowitz, Chester.

Neįrašę: Elizabeth Potlof, Chester; Cila Palelius, Chester; Anna Sturnagle, Pittsburg.

Sužeistų: Paul Bilkin, Philadelphia; Samuel Puchak, Chester; Stephen Shippaluck, Chester; C. H. Starkey, Philadelphia; Bazil Coreulsi, Chester; Mrs. Denicka Bauruski, Chester; Donutta Verchuk, Chester; Joseph Vassis, Chester; Michael Dubok, Chester; Nicholas Petricka, Chester; Nicholas Robina, Philadelphia; James Pappas, Essington; Samuel Redonko, Philadelphia; Michael Arouski, Eddystone; George Giles, Philadelphia; Jacob Hutsky. Bet reikia atsiminti, jog Amerikoje gimę lietuvių jaunimas mėgsta prisiviešinti suvis angliškas pavardes ypač dirbant tarp svetimtaučiu. Kad Eddy-tono pastarojoje eksplozijoje daugiausia žuvo jaunos merginos ir moters, tai galima drasiai spėti, jog toje liūd-noje skaitlinėje nemažai yra ir mūsų tautiečių.

Suareštavo seržantą už apšaulimą karės stovio.

Chesteryje šiomis dienomis susikirto civilės valdžios sanariai su kariškąja. Kuomet po Eddystone eksplozijos čia žmonės subėgę stengėsi iš paskutiniųjų pagelbėti sužeistoms ir marinamiems — eksplozijos aukoms, 13-to regimento seržantas Gowdy paliepė visiems išsiskirstyti: esą, sulig karės stovio teisų nevalia pulkais rinkties gatvėse. Vietos šerifas Heyburn užprotestavo prieš tokį šaurų įsakymą ir užtelefonavo Chesterio brigados generolui Price'ui. Pastarasis paliepė seržantą suareštuoti, kadangi tokiam atsitikime ir karės stovio teisėse turint būti išimtis.

Suv. Valstijos paėmė ir Austro - Vengrijos laivus.

Šios šalies valdžia pertraukus diplomatinius ryšius su Austrija 9 d. balandžio, tuojuos paėmė ir jos laivus pasielę pasius Dėdės Samo portuose: Philadelphiaj, New Yorke, Houstone, New Orleans'e, Tampa ir kitur. Tečiaus pasirodė, jog Austrijos laivų mašinerijos taigri buvo sugadytos kaip ir vokiečių. Austrijos paimti laivai šitie:

Philadelphiaj Franconia.

New Yorke Martha Washington 8.312 tonu, Ida 4.730 tonu, Dora 7.037 tonu ir Himalaya 4.943 tonu.

Bostone Erny. Šio laivo mašina visiškai sugadinta pirm kol ji spėjo Amerikos valdžia konfiskuoti.

Houstone, Tex. laivai Morowitz ir Campania.

Newport News, Va. laivas Budapest.

Tampa, Fla. Borneo.

Pensacola, Fla. Lucia. Šis irgi visiškai sugadintas.

New Orleans'e laivai Clara, Anna ir Teresa.

Visų viršminėtų laivų jureiviai paimti belaisvėn.

Pagalilėjo 10c. pateko šaltonoj.

Philadelphiaj American Ice Co—ės darbininkas Fritz Yusuf užta, kad prašomas nenorėjo duoti 10c. ant Amerikoniskos vėliavos ir nusisypsojo tapo savo draugų suareštuotas ir nutemptas policijos stotin. Jis palaikytas mat neištikimu šiai šaliai.

Du nušovė už vaikščiøjimą gelžkelių.

Shamokin, Pa. 9 d. balandžio. Nuo kada šioj šalyj prasidėjo karė, gelžkeliai ir tiltai saugojami, kad jais nevaikščiotu pašaliniai asmenys; priešingame atsitikime galima netekti gyvasties.

Štai pastaruoju, du lietuviu ar lenku: Stanys Novicki ir Stanys Japinski, grįždami namon iš Excelsior Johnson City, ėjo gelžkelio rėlėmis. Sargai jiems sušuko, kad atitrauktų, bet jiedu, regimai, nesuprasdami anglų kalbos, nepaklausė ir ėjo sau kaip ėję. Juos paskaityta gal kokiais šnipais, norinčiais ką blogo gelžkeliui padaryt, ir paleido į juos šuvi, kuris Navitski perverė mirtinai, o jo

drauga Japinski sunkiai sužeidė. Abu jiedu grįžo iš angliakasyklos po darbui.

Philadelphiaj ant Schuylkill upės tilto pas Gray Ferry kelią suareštavo nekuri Juozą Canovič, gyvenanti Chesteryje. Jis ir nieko nežinojęs, kad negalima vaikščioti palei tiltus.

Minkštosios anglies darbininkai žada straikuot.

Dubois, Pa. Delegatai susirinkę specialin seiman priėmė rezoliuciją sustabdyti darbą po 18 d. balandžio jei kompanijos nenustatys algas pagal jų norą.

Pasibaigė straiikas pervazų darbininkų.

Pereitą subatą sustraiikavo Philadelphiaj Pennsylvanijos gelžkelio pervazų (ferries) darbininkai. Nors straiikieriai nieko nelaimėjo, tečiaus netolimoj ateityj kompanija prizadėjo jų reikalavimus išpildyti. Straiikas tęsėsi tik tris dienas.

Pakėlė algas.

Denver, Colo. Nuo 10 d. balandžio Colorado Fuel & Iron Co. pakėlė savo darbininkams dirbantiems prie plieno algas dešimtu nuošimėiu.

Vokiečiams neduoda pilietystės popierų.

Philadelphiajos teismas šiomis dienomis atsakė trims vokiečiams Suv. Valstijų pilietystės popieras, kurias jie mėgino gauti sykiu su kitais pašaliečiais. Teisėjas Bregy paaiškino, remiantis senais įstatymais, jog tie ateiviai, su kurių tėvyne Suv. Valstijos kariauja, negali būti priimti i pastarosios piliečių skaičių.

Mexikiečiai eina prieš Suv. Valstijas.

El Paso, Tex. Netoli Fabens įvyko gan smarkios šaudynės. Saudė mexikiečiai Amerikonų pusėn, ir pastarie-kje tuo pačiu atsimokėjo užpuolikams.

Iš Laredo, Tex. praneša, jog prieš Suv. Valstijas ren-giamas suokalbis Mexikoje gyvenančių vokiečių, pastariesiems pritaria ir Mexikos įžymus valdininkai. Pasak tų jau raportų, Mexika pirmiau vėliau stosianti atvira-i prieš Suv. Valstijas vokiečių pusėje. Tuoj po paskel-bimui karės tarp Vokietijos ir Suv. Valstijų, pirmosios ministerio von Eckhardt namuose įvykus svarbi konfe-rencija tarp Eckhardt'o, generolo Obregon, Mexikos karės ministerio ir generolo Benjamin Hill, Mexikos federa-lio distrikto kariškojo komandanto.

Carranzo valdžia, sakoma netrukus paims savo glo-bon netoli Tampico visus lordo Cowdrey naftos šulinius, iš kurių Britanijos laivynas gaudavo naftą. Vokietijos le-gacija čia turi tiesioginį bevieliu susinešimą su Berlynu.

Iš Visur.

Vėl sumišimai Vokietijoje.

Londono Daily Chronicle gavo žinią nuo savo kores-pondento iš Amsterdamo, jog Vokietijoje įvairiose vieto-se vėl sukilę dideli sumišimai. Keleiviai iš Vokietijos, pa-sakoję matę gaisrus pasienio mieste Aix-la-Chapelle. Per Velykas išsiveržę smarkūs sumišimai Duseldorfe. De-monstracijos darė moters ir vaikai, dainuodami revoliuci-jonieriškas dainas ir šūkaudamos „duokit mums dūnos“. Policija su ginklais išvaikė kelias sužeizdama, 55 tapo suareštuotos.

Panašios betvakės įvykė miestuose Crreffield, Duis-burg, Bielefeld, Barmen ir Elberfeld. Kariški komandan-tai įsakė kareiviams ateityje demonstrantus malšinti ginklais.

Vokietija sustabdė pačtą

Berylnas. 11 d. bal. Vokietijos valdžia sustabdė tie-sioginį ir tarpinį pačto kursavimą tarpe savo šalies ir Suv. Valstijų. Taipgi sustabdytas susinešimas telegrafu.

Vokiečiai paėmė 1000 anglų belaisvėn.

Balandžio 11 d. telegramos iš vakarų karės lauko skelbia, jog vokiečiai Arras fronte sulaike tolesni britų pasisekimą. Jie buvę sumušti netoli Tampoux, i rytus nuo Arras su dideliais sau nuostoliais. In vakarus nuo Cambria ir netoli Hardecourt, 1.000 anglų teko vokie-čiams belaisviais; beto 25 mašininės kanuonės paėmė.

Vokietija mėgina taikintis su Rusija.

Copenhagen, 10 d. bal. Iš čia telegrafuojama, jog Vo-kietija, ypač jos socialistų partija, nepaisat pirmesnių savo nepasisekimų susitaikinti su monarkiškąja Rusija, dabar mėgina išsijuosę užvest kokias nors taikos de-rybas su naująja Rusijos valdžia. Berlyne paskelbta, jog socialistų vadas Philip Scheidemann, taipgi Vokietijos Reichstago (parlamento) socialistų didumos viršaitis ir artimas kancelieriui politikierius iškeliavęs iš Vokietijos tam tikron misijon, kaip sprendžiama, reikale taikos su Rusija. Taipgi iškeliavo užsienin rusų—vokiškas socia-listas žinomas po slapyvarde „Parvus.“ Jis apleido Vo-kietiją po svarbiai socialistų didžiumos konferencijai, su-šauktai aptarti būdą susitartinti su Rusija.

Scheidemann'as mėgė atidaryti susinešimą su Rusi-jos socialistais ir socialrevoliucionieriais, norinčiais ūmos taikos. Tam tikslui, sakoma, Vokietijos valdžia įsakė nepradėti Rusų fronte jokios ofensivės nekuri lai-ką, kad nepakenkti vokiečiams su rusais susibičiuoliauti. Vokietijos socialistai, kaip matyt iš jų organų, labai

džiaugiasi žiniomis iš Petrogrado apie Rusijos socialistų ir darbo partijų atstovų Dūmoje palinkimą taikos pusėn ir net iškilančius jų kivirčius su valdžia tos priežasties dėlei.

Grafas von Reventlow Berlino Tages Zeitunge, rašy-damas Dardanelų klausime, sako, jog nematęs jokios prie-žasties, dėl kurios Rusija, Vokietija, Austro—Vengrija ir Turkija negalėtų dabar susitaikinti, jei Turkija užtikrim-tų Rusijai plačiausias tiesas toje pertakoje, Dardane-liuose.

Tečiaus karei prieš Suvienytas Valstijas, Vokietijos socialistai prizadėjo savo valdžiai duoti drūdiausią pa-ramą.

Socializmo dvasia Vokietijos kariumenėje.

Londonan praneša iš Amsterdamo, būk tarp Vokieti-jos kareivių mūsų vietose pradeda žymiai apsireikšti so-cialistiška dvasia. Nors revoliucijos karės laike jie nežada kelti, tečiaus social-demokratizmas labai aiškiai plėtojasi tarpe kareivių ir tik laukiama karės pabaigos, kad soci-jalizmo banga pasilietu po visą šalį.

Vokietijoje labai stokuoja vyrų. Iš visų pabriku nuo-lat jie siunčiami frontan. Todėl ir kareiviai, kurie gauna dešimčiai dienų pasilsio, būna priversti septynias dienas dirbti laukų darbus, prie gelžkelių ar amunicijos fabri-kuose.

Vokiečių submarinas Didžuroje.

San Francisco, 11 d. balandžio. Iš čia išsiuntinėta visiems laivams persergėjimas, kad Didžiajame okeane veikia vokiečių nardomosios laivės. Kokioj vietoj jos tyko aukų—nepurodyta.

Kaizerienė parduoda savo brangumynus.

Vokietijos kaizerienė Viktorija išsiuntė savo brangu-mynus papuošalus i neutrales viešpatijas parduoti. Ne-žinia ar badas pasiekė Vokietijoje ir patį valdovo rūmą ar tik kaizerienė nori karės fondą padidinti.

Vokiečiai užatakavo rusus netoli Rygos.

Iš Petrogrado karės biuro paskelbimu, vokiečiai po drūtam artilerijos prisiruošimui užatakavo rusus ir užėmė ofensivę, išgrūdę iš apkasų palei Plakamen, apie 13 mylių i pietus nuo Rygos. Tečiaus kontratakais rusai vokie-čius atmušė.

Dešimts rusų aeroplanų lėkdami Sokol'o linkui metė bombas ant gelžkelio stoties netoli Kutų ir kitų vokiečių užimtų pozicijų.

Liuosas kelias į Rusiją.

Rusijos administracija pagarsino per savo aplinkraštį, jog visoki varžymai sugrįžti Rusijon jos piliečiams by kokio tikėjimo ir tautos yra panaikinti.

Baisus išpūstijimas šiaurės Prancijoje.

Amerikos ambasadoriaus liūdijimu, šiaurės Prancijoje, iš kur vokiečių armija dabar išvaryta, likęs neaprašomas tos šalies išpūstijimas. Nieko panašaus, esą, istorijoje negalima atrasti, ką vokiečiai padarė atsitraukdami ir gy-vendami Prancijoje dabartinėje karėje. Kaimai, miestai kiamai išgrauti, išdegti neva tik militariniais tikslais. Vos dūmtrauki tematai kur be barkšanti tarpe griuvė-sių. Visiškai sunaikinti didesniejie miesteliai Roye ir Ham, taipgi Chauny. Daugelyje išlikusių kaimų vargu bo rasi namą su nepaliestu stogu.

Apie gi išnaikinimą telegrafų, telefonų vielų, paplaiš-nimą tiltų, gelžkelių ir miškų, vokiečiams besitraukiant atgal, nėra nei kalbos. Net išvartyti vaisių medžiai su šaknimis. Privatiniai namai, puikiausi rūmai išarti bom-bų, seniausios bažnyčios, katedros guli griuvėsiuose nuo ugnies ar eksplozijų. Iš daugelio kaimų bei miestelių vo-kiečiai nusiginę su savim visus gyventojus.

Žiaurus mūšiai Prancijoje.

Pėstininkų kovos pasikeitė žiauriausia aeroplanų ir didžiųjų kanuolių batalija. Mažiausia 75 aeroplanai tapo nušauti i 24 val. subatoj ir per Velykas. Berlyno tvirtinimais, talkininkai neteko 48 lakstytuvų. Londona sako, jog Anglija neteko 28 bet priduria, kad vokie-čių nušauta 46 aeroplanai. Tarpe Lens ir Arras siautus pašėlusis ir ilga artilerijų šaudynė. St. Quintain'as bom-barduojama. Toliau i rytus vokiečiai bombarduoja Rheimso griuvėsius. Užmušta 15 ramių gyventojų.

Turkai ištrūko iš rusų ir anglų sląstų.

Londonas. Rusijos ir Anglijos kariaunos susitiko ant upės Džala Mesopotamijoje netoli Persijos sienos, tečiaus turkų nepagavo: jie ūmai atsitraukė Kiffri linkmėn.

19 Britanijos laivų paskandinta.

Londonas. 11 d. bal. Pereitą savaitę nuo vokiečių submarinų paskendo 19 Britanijos laivų. Gi i šešias sa-vaites Britanija neteko 97 laivų didesnių nei po 1.600 tonų ir 43 mažesnių.

Ispanijos laivą sutorpėduota.

Paryžius. Sulig raportų iš Madrido, vokiečiai sutor-pedavo be perspėjimo Ispanijos laivą San Fulgencio. Pa-starosios valdžia smarkiai užprotestavo prieš Vokietiją už tokią beteisę.

Italai apmalšino arabų sukilimą.

Rymas. Generolas Casini apmalšino 5.000 arabų su-killėlių Zoara srityje (Tripolyje) ir paėmė daug amuni-cijos, gyvulių ir Turkijos vėliavą.

Brazilija pertraukė susinešimus su Vokietija.

Rio Juniero, 11 d. balandžio. Slandie specialis pasiuntinys nuvyko į Petropolis vokiečių kolonijon sugražinti Vokietijos ministeriui pasportą. Tikimasi jog neužligio ir kitos pietinės Amerikos respublikos stos karėn su Vokietija.

— Amsterdams 10 d. bal. Vokietijos kaizeris Vilhelmas įsakė savo kancleriui paskelbti, jog Prūsams suteikiama po kare lygaus balsavimo teisės.

— Vokiečiai giriasi, kad pereitą savaitę Volynijos mūšiuose jie paėmę 10.000 belaisvių ir 15 kanuolių.

Rusijoj.**Norėjo suareštuot Dūmą.**

Petrogradas. Rusijos naujoji administracija dabar susigrupavus į keturias dalis: laikinė valdžia, išpildantysis Dūmos komitetas, kariškoji Dūmos komisija ir darbininkų bei kareivių delegatų komitetas. Pastaroji istaiga tečiaus, pakurstyta iš šalies, sumanė suareštuot Dūmos sąnarius ir tuo tikslu apsiginklavę nuėjo į Taurido rūmą. Bet čia Preobraženskio pulko gvardija, patyrus kame dalykas, jų neprileido prie dūmos. Čia nepasisekus jie nusidavė į Carskoe Selo paimti carą ir jo šeimyną, kad atgabenti į Petrogradą ir uždaryt Petro—Povilo tvirtovėje. Tuomi mat jie norėję nuo savęs nustumti naujosios valdžios nepasitikėjimo šešėlių. Tečiaus ir Carskoe Selo gvardija delegatus, išjuokus į akis, paliepė keliauti atgal ten, iš kur atėjo.

Cukraus fabrikantų ištremimas.

Kievo administracijai vyriausybės įsakyta išsiųsti etapu į Jakutų sritį cukraus fabrikantus Bubuškina, P. ir I. Gepnerius, Dobrago ir Ciechanovski. Vis mat už spekuliaciją kliuvo jiems.

Plėšimai Kaukaze.

Kachetijoj privedo tiek plėšikų, kad vietos gyventojai iš baimės nežiną kas daryti. Plėšikai gerai susiorganizavę ir delto sunku su jais kovoti. Si plėšikų partija kas mėnuo turi apie 20 — 30 tūkst. rublių pajamų. Daugiausia jie plėšią pirklis ir šiaip turtingus žmones.

Kuro trūksta.

Jekaterinoslave prekių savaitė (kuri buvo paskelbta nuo vasario 1 iki 18 d.) dar blogiau padarė, nės miestai visai neteko kuro. Mineralinis kuras išvežta į šiaurę. Anglių taip pat pritrūko, o malkų taip pakilo kaina, kad jas gali pirkti tik turtingesnieji žmonės.

Vokiečių pasidarbavimas Lietuvoj ir Kurše.

„Frankfurter Zeitung“ 20 XII rašo: „Kuomet Vokiečių kariuomenė užėmė Lietuvą ir Kuršą, čia buvo labai prastai sutvarkyta keliai. Dabar gi tose vietose, kurias valdo rytų kariuomenės valdyboje esanti civilė valdžia, įtaisyta visas tinklas gelžkelių, plentų ir tiltų. Kelių pagerinimas labai gerai atsileipė žemės ūkyje. Kurše iš 500 stambių žemės savininkų beliko 140, iš 28.000 ūkininkų — 4.017. Lietuvoje palikta 600 dvarų — dvarelių, kuriuose skaitoma 34.400 hektarų žemės. Visas, savininkų apleistas žemes apdirba kariuomenė. Trūkstant kareivių, dirba karės belaisviai ir darbininkų komandos. Vokiečių valdžia davė gyventojams sėklos ir ūkio mašinų. Užėmus kraštą vokiečiams, dabartės apdirbama daugiau žemės, negu šeiminkaujant rusams. Kuršan atvežta daug kiaulių, veislinių gyvulių ir linų sėklos.

Labiausia atsidėjus naudojami platieji miškai. Bielo- viežo girios vertinamos apie 400—600 milijonų markių. Daug tūkstančių darbininkų tenai darbuojasi. Intaisyta medžiama piauti fabrikų, pravesta laikinų gelžkelių. Be to naudojamosi Narevo, Bugo, Vislos vandenkeliais.

Pramonė užimtuose kraštuose labai silpnai plėtojasi. Dabar jau esantieji fabrikai vėl veikia. Dirba virvių, tabako ir audimo dirbtuvės. Nubudo ir prekyba, ypač Vilniuje. Vokiečiai įtaisė vietos pirklis tam tikrą pirkimo bendrovę, kuri gabens iš vokiečių visas reikalingas prekes.

Vilniuje įtaisyta kanalizacija, pertaisyta gazo fabrikai, praplėsta elektrikos stotis. Salyj beveik visai numalšintos epidemijos ligos.

„N. L.“

PERU ILL.

54 Sv. Bedo Kolegija. 4 dienoje balandžio prasidėjo Velykinės vakacijos. Moksleiviai apėjo mokyklą tikėdami praleisti ramiaus Velykinį dyklaiki prie savųjų. Daugumas neturinčių kur važiuoti pasiliko mokykloje, kurių skaičiuje ir tris lietuviai yra. Nors ištikrųjų nėra teip linksma praleisti tą brangią šventę po mokyklos stogu, bet reikia taikintis prie aplinkybių. Tai mūsų mylimiausių užsiėmimų yra skaitymas gerų knygų ir laikraščių, kurių nemažai turime kolegijos knyginėlyje. Lietuvių esame šiuose metuose dvylika, prie to santikiai neblogiausi. Mokslas po Velykinio dyklaikio prasidės 17 balandžio. Saukėniškis.

Katalikai ir Politika.

Perspauzdiname čia iš „Draugo“ labai rimtą straipsnį, gražiai išaiškinantį ko lietuviai gali laukti iš socialistų laisvamanių valdžios jei pastarosios sriovėms pasisektų išsiluosavusioje iš po svetimo jungo Lietuvoje paimti valdžią.

„Skaitydami laisvamanių tautininkų laikraščius mes matome, 1-o kad jie tiki, juk neužligo bus Lietuvos viešpatija ir, 2-o jie vieni nori gauti į savo rankas tos viešpatijos valdžią. Mes katalikai negalime pro tą dalyką praieiti tytomis, o turime apsižiūrėti, kas bus, jei mūsų laisvamanių—tautininkai gaus valdžią Lietuvoje.

Tie mūsų laisvamaniai yra dvasios vaikai prancūzų revoliucijos, kuri garsiai skelbdama laisvę, uždėjo mirties bausmę ant kunigų už dalinimą Sakramentų.

Šiandie mirties bausmė netaip lengvai įvedama, bet ir šiandie prancūzų radikalai nešiojasi ant sąžinės bažnyčių turto išplėšimą, vienuolių išvaikymą, uždraudimą katalikiškų procesijų, neleidimą kareiviams dalyvauti Bažnyčios apeigose, pavertimą mokyklų bedievybės ir nedoros platinimo įrankiu. Tik karės metu kaikurios persekiojimo priemonės palengvėjo.

Kaip prancūzų ministrų pirmininkas Combes primetinėjo katalikams, būk jie negali būti demokratai, taip ir „Vien. Liet.“ tą pačią dainelę dainuoja. Combes šmeižė katalikus, kad lengviau būtų juos persekioti. Su kokių tikslu Combes'o ir kitų Prancūzijos radikalų išvadžiojimus atkartojta „V. Liet.“ parodys ateitis. Mes parodome faktą, kad sąžinės laisvė varžoma laisvamanių, o ne katalikų, viešpatijose.

Kitas laisvamanių—tautininkų laikraštis, būtent „Lietuva“, skleidžia tarp lietuvių skaitytojų insinuaciją, būk katalikai nėra geri tautininkai, nes pripažįsta šv. Tėvo viršenybę Bažnyčios dalykuose. Taip pat kaip „Lietuva“ darė vokiečių nacional—liberalai, persekiodami katalikystę Vokietijoje.

Iš „Vien. Liet.“ ir iš „Lietuvos“ faktikos turime pažinti, kokia yra dvasia tos partijos, kuriai tuodu laikraščiai tarnauja. Ji moka su kitų nuomonių žmonėmis tartis, kol pritelpa prie bendro tautos turto, o pritilpusi moka pasinaudoti neteisyste ir klastu, kad tą turtą sau vienai paveržtų. Lietuvių Dienos Komiteto istorija aiškiai tą parodo.

Ta partija daugiausiai gyvena antikėjiminiu fanatizmu, arba, lietuviškai sakant, tikėjimo neapykanta. Jos dvasia visose šalyse iki šiol apsiereiskė dviem ypatybėm. 1-a liepsnotas troškimas įgyti valdžią visomis priemonėmis ir 2-a sunaudoti tą valdžią daugumenės tikėjimo slopinimui. Tos dvi žymės aiškiai nekiek nesulipnėjo pasauliui einant pirmyn. Jiedvi matyti ir mūsų lietuviškame radikalizme, kurį vadiname laisvamanių—tautininkų partija.

Mūsiškiai radikalai, gavę valdžią, apsisis taip, kaip apsigė jų minčių draugai kitose šalyse. Radikalas buvo Viktoris Emanuelis II. Užėmęs Rymą jis paglemžė katalikų kunigų astronomiškąją observatoriją, o didį mokslininką Ang. Secchi išvijto. Tas rado prieglaudą svetur. Radikalas Bismarck'is, atsiremdamas tokiais pat radikalais vokiečių parlamento atstovais, išleido tikėjimą varžančių įstatų. Kad vyskupai nepripažino jų, tai gavo vieną išbėgti iš Vokietijos kiti pateko į kalėjimą. Radikalai užėmė Prancūzijos valdžią. Prostitutėms jie paliko laisvę, o padorių merginų vienuolijas konfiskavo. Paryžiaus universitetas buvo prasidėjęs XII amžiuje teologijos fakultetu. Radikalai tą fakultetą panaikino. Katalikų duosnumu įturtą ir užlaikomą seminariją St. Sulpice prancūzų laisvamanių valdžia atėmė ir pavertė saviems tikslams 1908 m. Visą tat darėsi bedeklemuojant žodžius „laisvė ir demokratizmas.“ 1910 m. Portugalijos radikalai panaikino savo šalyje Bažnyčios istaigas, o vienuoles žudė. Jie pildė tą, ką Šliupas buvo sakęs daryti lietuviams.

Mes katalikai turime daug kultūrinio darbo; nenorėtume gaisuoti ir eikvoti spėkos administracijos darbams. Bet mes matome, kad valdžiai patekus į laisvamanių—tautininkų rankas, mes negalėsime mokinti vaikus tikėjimo, neturėsime seminarijų dvasiškai jaunuomenei, nei vienuolių, kur žmonės galėtų tobulinti savo dvasią. Mūsų radikalai neduos mums steigti mokyklų, nei ligonbučių nei kitų kultūros istaigų. Laisvamaniai—tautininkai ant viso tautos gyvenimo užtrauks įvairius viešpatijos monopolis, o tais monopoliais sunks į tautos sielą laisvamanišką bedievybę. Tai-gi mes turime ginti savo laisvę, savo teisę gyventi mūsų idėjomis ir sulyg jų dirbti.

Laisvamanių—tautininkų maža, bet jie turi išsidirbę geras metodus paglemžti valdžią. In laikraščius patenka iš Prancūzijos ar Vokietijos pasiskolinti katalikystės apkaltinimai, o išmintai pagriebti visuomenės valdžią į mažumės rankas liekasi tamsoje gerai paslėpti. Mes, katalikiškoji Lietuvos visuomenė, visgi nesiduosime lengvai supanėioti. Svetimtaučių jėga gali mums įveikti ir užmesti ant mūsų laisvamanių valdžią. BET MES JOS NEPRIPAZINSIME. Tą turi žinoti ir Rusijos ir Anglijos ir Vokietijos valdančios sferos, su kuriomis tariasi mūsų laisvamaniai, ir kurių vardu jie išreiškia nepasitenkinimą katalikų viešuoju veiklumu.”

Lietuvių klausimas švedų spaudoje.

Petrapolis, vasario 12 d.

Apskelbus vokiečiams Lenkų nepriklausomybę, svetimoji spauda ėmė daug rašyti apie lenkų klausimą. Tai verčia priminti ir lietuvių klausimą, kuriai yra surištas su lenkų. Ypač svarbi yra nuomonė neutralinės spaudos. Iš Europos neutralinių šalių bene žymiausia bus švedų spaudos įtaka. Lenkų klausimas švedų spaudoje jau senai pažįstamas. Per abu lenkų sukilimu Svedijos visuomenė buvo jiems labai palanki. Per pirmąjį sukilimą žymus švedų poetas Sturzen—Becker parašė eiles „1830 metai.“ kuriose karštai sveikino lenkus, nusimetusius vergijos pančius. Lenkų pasiuntiniai buvo iškilmingai priimti Stockholme ir Goteborge. Dar daugiau užuojautos matė lenkai per 68-ųjų metų sukilimą. Sukilusiųjų pasiūstasai Czartoryskis, kur tik važiavo, buvo sveikinamas minios. Jam pagerbti buvo iškelta Stockholme puota, kurioje dalyvavo žymiausieji Svedijos veikėjai visokios pakraipos. Tokia pat puota buvo įtaisyta Upsaloje, kur kalbėtojai buvo Odhneris ir Ad. Hedin'as, o poetai Snoilsky's ir Wiroon'as. Net patsai jų karalius, Karolius XV, didžiai užjautė lenkų reikalą. Buvo manyta diplomatijos priemonėmis įgyti Lenkams nepriklausomybę.

Nėra reikalo priminti visa tai smulkiau. Jei užsiminiau apie švedų simpatijas lenkams praieity, tik parodyti, jog lenkų klausimas pats savaime turi gerai stovėti švedų spaudoje.

Kas kita su lietuviams. Praeitį mūsų svetimtaučiai žino, bet kokie mūsų politikos siekiniai ateičiai, ko mes norim, jie visai nieko nežino. Kadangi Lietuvos klausimas virsta tarptautiniu, tai būtina turim skelbti Europos visuomenei, ko mes stengsimės pasiekti politikos žvilgsniu.

Mums labai įdomu buvo gavus tris švedų laikraščius, kuriuose idėta straipsniai apie Lietuvą, kas tenai rašoma. Pirmasai straipsnys, parašytas G. Manvydžio idėtas „Stockholms Dagblad'e“ lapkričio 20 ir 22 d. pernykščių metų (No. No. 316 ir 318). Pavadinatas raštas taip „Lenkai ir lietuvių klausimas.“ Jis išskirtas į dvi dalis. Pirmoji dalis: (No. 316) pavadinata dar: „Lietuvos istorija iki revoliucijos metų 1905.“ o antroji (No. 318) — „Lietuvių tautos atgijimas. Viltis ateičiai.“ Straipsnio dalių pavadinimas liūdią jo turinį. Negalima sakyti, kad straipsnis būtų gerai sumanytas. Negi galima sutalpinti du numeriu visa Lietuvos praieitis ir dabartis. Kita jo yda, kad kalbama apie viską: istoriją, politiką, meną, literatūrą ir t.t. Lietuvos klausimas svetimtaučiams tegali rūpėti tik politikos žvilgsniu, taigi ir reikėjo autoriui kalbėti vien šis dalykas, bet jau ne taip paviršutiniai, kaip tai padaryta.

Kitas straipsnis išspauzdintas savaitiniame „Forumis“ (laikraštyje gruodžio 9 d. No. 50). Straipsnį pasirašęs S. Sirius. Turiniu jis maža kuo tesiskiria nuo pirmojo, apie kurį tik ką kalbėjome. Taigi jam reikia padaryti tie patys priekaištai, kaip pirmutiniam.

Akyvesnis trečias straipsnis, parodytas „Lietuvių klausimas Rusijoje.“ idėtas laikraštyje „Nya Dagligt Allekanda“ 7 d. gruodžio No. 333). Jis be jokio parašo. Autorius nesiblaško į visas puses, o ima daugiausia lietuvių klausimą karo metu. Už tai jis nušviestas raiškiau. Tik gaila, kad autoriaus žinios nevisur teisingos. Jis kalba, kad rusų kadetų partija, lietuvių padedama, sustačiusi ir įtraukusi savo programon plačios Lietuvai autonomijos projektą ir kad socialdemokratai su kitomis kairiosiomis partijomis sustatę savą projektą autonomijos Lietuvai. Visai netiesa, kad Dūmos nariui Yčui buvo duota iš anksto priedadai del Lietuvos ateities. Autorius taip pat kalba, kaip rusų spauda žiūri į Lietuvos ateities klausimą. Jis mini du laikraščius — „Novoje Vremia“ ir „Kolokol“". Reikia abejoti, kad šiuodu laikraščiu būtų taip kalbėję mūsų reikalui, kaip straipsnyje, kad pasakytą. Neturėdamas nei vieno jų rankose, tikra nieko negaliu pasakyti.

Nušviečiant lietuvių padėjimą svetimoje spaudoje, reiktų labiausiai stengties, kad paveikslas būtų kuobjektyviausiai. Todel ir pabrėžiau, kur prasilenkta su tiesa. Yra klaidų ir pirmutiniuose straipsniuose, bet jų daugiausia istorijos dalyse, taigi dabarčiai reikšmės neturi.

Tegu sau duotas Lietuvos klausimo nušvietimas netobūlas, bet svarbu ir tai, kad apie mus jau pradeda kalbėti, mumis interesuoties. Kiek platus šis interesas, teturėdamas vos keletą numerių jų laikraščių nieko tikra negaliu pasakyti. Regėti, jis nemažas. Minėtajame „Stockholms Dagblad'o“ 316 No. randame žinutę, kad lapkričio 22 d. turėjęs būti susirinkimas del Lenkų ir Lietuvos. Kalbėti turėjęs A. Nystrom'as, M. Stjernstedt'as ir žinomas lietuviams Lindhagen'as. Kas buvo per susirinkimas, žinių neturiu. Primenu jį tik parodyti, kiek kuo esame ansileidę ir nežinom, kur apie mus kalba kiti.

A. Valdemaras.

„L. B. T.“

Visiems permatoma.

Vienas mokyta vyras paklaustas, ką jis regi dabariniame šio pasaulio žmonių krutėjime, ir kaip svarsto apie tai, atsakė šitaip:

— Šios gėdynės žmonės, tai yra kaip kokia nenustatyta savo veikimui mašina, su kuria nieko gero ir naudingo negali nuveikti. Teip šios gėdynės žmonės yra nepastovūs, be jokių pagrindų, sakysim: Sykiu išmintingi, sykiu kvailiai; sykiu stiprūs, sykiu silpni; sykiu didi, sykiu neišauklėti kūdikiai, ir t.t. Štai privesiu keletą pavyzdžių.

Yra žmonės, kurie giriasi, kad netiki į Dievą, prieš Jo teisybę kovoja, o patis daugybei dievų savo galvas lenkia, juos gerbia, daugiau negu senovės stameldžiai. Yra žmonės, kurie savo paveiklus niekad nenori ant fotoprafijų įstatyti, bet ant karikatūros pašiepimo kiekviename savo žingsnyje yra prisirengę.

Yra žmonės, kurie myli klausyti gromofonų balso (kalbanti mašina), o ant koncertų nuėję, vietoje klausyti, kalbasi, arba užmiega. Didžiama žmonių savo širdyse turi visuomet rudenio orą ir niekad pas juos pavasario ramumas neapsireiškia, iš viso savęs nepasiganėdina, nors daug augščiau stovi už vargšus. Kiti giriasi teisybę kalbėti, o pats nuo teisybės nutolę.

Kas metai auga mokyti arba pamokyti moterų skaičius, bet žemyn puola skaičius išmintingų.

Jaunystė, kvailystė; per daug duoda savo širdžiai jaunose dienose degti, paskui, vos viduramžį pasiekus, apgęsta ir lieka tautai tik puvėsiai. Laimingesni tie, kurie turi lygsvarą iki savo pabaigos dienų.

Auksas ne visuomet yra visagalis, nes ir didžiausias turčius negali iš savo burnos duoti ištraukti 32 dančių, o į ju vietą auksinius susistatyti.

Kiekvienas juokas, kiekviena linksmybė, žmogaus sielą labai sustiprina. Nelaimingi tie, kurie su surauktoms kaktoms vaikščioja.

Yra daugel tokių žiopių, kuriem pabosta gyventi, ir patis jieško progos į amžinatvę.

Žmogaus gyvenimas, tai kelias į didžiausią laimę. Nelaimingi tie, kurie nemoka valdyti savo gyvenimo vadeles.

J. V. Kovas.

Algimantas

arba Lietuviai XIII šimt-
metyje.

Parašė DR. V. PIETARIS.

Viena puikiausių Lietuvių kalboje
istoriška apysaka, 5-uo tomuose

Kaina atskiro tome	50c.
Viel 5 tomai sykiu	\$2.50

"Žvaigždė"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. Richterio PAIN-EXPELLER su "ANKOR" nuo Reumatizmo, skaudžių, skaudėjimo ar sustingimo sąnariuose ir raumenyse.

Tikrasis pasiduooda pakelyje šičia nupieštame. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpečėtyti su "ANKOR".

25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiog nuo F. AD. RICHTER & CO.

71-80 Washing-
ton St., New
York, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje.

Yra :-

- Gyvam Džiaugsmas! Sergančiam Viltis! Mirstančiam Ramybė!**
- Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiama skaitytojai, apie šią organizaciją nesi girdėjęs, o jei ir girdėjęs, tai gal nepamąstėi, kas ji yra ir delko pats neprisiraiši?...
- Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:
- 1) Apsaugoja narių gyvastį ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
 - 2) Moka pašelpas nariams-ligoniams kas savaitę po \$3.50 \$7.00, \$10.50, \$14.00.
 - 3) Selpia neigaliniams nariams ir našlaičiams.
 - 4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams veltu (dovanai).
 - 5) Platina dorybę, suteikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.
 - 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigais ir moraliskai visokias lietuvių kultūriskas įstaigas ir t.t.
- Instojimas į S.L.R.K.A. pigus. Mėnesinė mokestis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas, kreipkitės į vietines kuopas, kurios randasi kuone visur po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštininką šiuo adresu:
- J. S. VASILIAUSKAS**
- 112 North Greene Street Baltimore, Md.

Jau išėjo iš spaudos

"Išpažinties Istorija"

(Antras leidimas)

Labai ji tinka platinti Katalikų Spaudos Savaitėje ir Kalėdojant.

Kaina - - - - 50c.

Gerbiamiems klebonams, imant po daugel egzempliorių nuleidžiama didis nuošimtis. Juo daugiau imama, tuo didesnis nuošimtis nuleidžiama.

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

**Užcėdyk nuo 15 % iki 20 %
įvezdams DABAR elektrą
savo krautuvėn!**

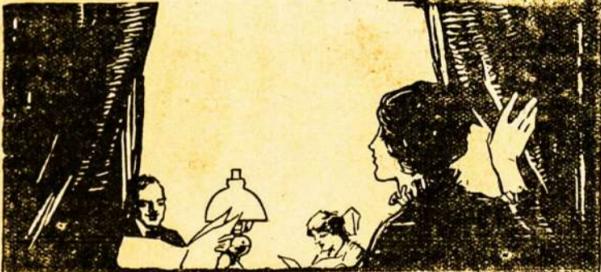
Geriam krautuvės apšvietimui ir paraginimui visuomeniskam elektros naudojimui smulkmeniskoms krautuvėms, iš dalies dėlei Amerikos Elektros savaitės apvaikščiojimo mes siūlome nekaipo premiją nuleisti nuo 15 nuoš. iki 20 nuoš. visu įvedimo elektros šviesos lėšų tiems smulkmeniskn krautuviu savininkams, kurie panorės dabar savo pardaviniočiai ir ju langus apšviesti elektros šviesa. Tuomi pasiulymu tegalima naudotis nuo 1 d. lapkričio iki 9 d. gruodžio ir kurie juo naudosis, turės pas save elektros šviesą neveliau 31 d. gruodžio.

Tas neparastas pasiulymas pritaikoma naujai pastatytom smulkmeniskom krautuvėm mūsų linijose kur tereikalinga vien suvesti vielos ir keli patobulinimo dalykai, kuriuos galima įgyti nuo šviesos įvedimo tarnybos. Arba mes galime atsiųsti savo žmogų į jus namus, kuris paaiškins apie tą duosnų pasiulymą ir suteiks uždyką spaudzintus lapelius su visom smulkmenom tame reikale.

Atsiminkit, jog tas jums nieko nelėšuoja ir neikię jus nesuriša, kaa iširti tą pasiulymą. Telefonuok šiandien apie visas sąlygas.

Walnut 4700 Main 100

The Philadelphia Electric Company

Žiburis kurs niekad neklysta

Atlantic **RAYOLIGHT OIL** duoda šviesesnį ir smagesnį žiburį negu paprastas kerosinas delto, kad jis yra geriau išdirbtas.

Nėra dūmų —
Nėra apdegusių knatų —
Nėra smalkių

Jūs gaunate viršesnį žiburį arba šilumą gėmėkiant daugiau kaip už žemesnės vertės kerosiną.

Pašykitė Rayolight kerosino vardu Mes patariame naudojimui, New Perfection Virimo Pečius, Perfection Bedūminius Šildytojus ir visokias Rayo Llampas. Del geriausių pasekmių visados naudok

ATLANTIC Rayolight OIL

THE ATLANTIC REFINING CO.
Visur Pennsylvaniaj ir Delaware

Pirkite nuo krautuvėninko kuris parodo sita parasa ir prasykite jo vardu

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje garsi Belgu Kardinolo Mercier gromata apie „Tikrą Patrijotizmą ir Išlaikymą“ atspausa knygutės formoje (su Kardinolo paveikslu), gaunama „Žv.“ redakciijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 12 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50. Adresuokit:

"Žvaigždė"

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.

New York apielinkės lietuviams.

New York ir New Jersey valstijų L. Vyčių apskrėio vakarienė atsibus 28 d. balandžio. Puikiausioj svetainėj Brooklyn, N. Y. su puikia muzika. Apie linkės katalikų jaunimas turės gerą progą linksmi laiką praleisti ir su katalikų veikėjais susipažinti. Prijaučiantis L. Vyčiams vietą galima užsisakyti pas

J. V. Miliauską
416 Hooper St.,
Brooklyn, N. Y.

Father's Dileisi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuērės pagelba vartodami Fither Dileisi Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuc patyrusių mainierių, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIDUODA VISOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment, yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimu štesimū, ištinimū, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

**IŠ KELIONĖS
PO
EUROPA IR AZIJA**

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rušies veikalas, parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranaičiūtės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslais).

Indomus toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europejiška karė Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausias beabejo yra aprašymai ispuzdžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomus aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo aparais	2.25
Skūros aparuose su paausutais kraštais	3.50

Galima gauti "Žv." Knygyne

L. D. 'Phone 585

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynoms ir t. t.	Patarnavimas visiem be skirtumo Sąžiningas Užganėdinantis Greitas Ir Pigus
---	--

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir kariatas visokiose progose

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Par-
duoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų
kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir
tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvė
Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį
galima užsiraš ti laikraštį „Žvaigždė“ Ateikite persitikinti

4549 So. Hermitage Ave.. CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

„TIKYBA IR DORA.“

laikraštis leidžiamas Kunigų Marijonų Chicagoje
eina du kartų į mėnesį.

Rašo apie tikėjimo dalykus, paduoda, žinių iš
katalikų visuomenės gyvenimo, duoda atsakymų
į visokius užklausus iš tikėjimo ir doros srities.

KAINA METAMS \$1.00; vieno numerio — 5c.

Agentams už metinę prenumeratą duodame 30c.,
už pavienius numerius po 2c.

Adresas: „TIKYBA IR DORA“

1631 W. North Ave., Chicago, Ill.

Kas nori gauti vieną numerį, turi atsiųsti r. c. kra-
sos ženklelį.

Jeį trokšti apšvietos

Ar sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisavaitini ilus-
truota jaunimo laikraštį
„VYTI“

„VYTIS“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis
Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytoju,
literatu ir studentų.

„VYTYJE“ rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunuo-
menės gyvenimo.

„VYTIS“ leidžiamas tautiškai—katalikiškoje dvasioje.

„VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija.

Metam „VYTIS“ kanoja \$1.50, pusmečiui .75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTIS“ siunčiamas už
mėnesines mokestis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena nu-
meri pažiuėjimui prisiusime veltui.

Visais reikalais kreipkitės:

„VYTIS“

731 West 18th St.,

Chicago, Ill.

Geriausia Knyga

Supažindinti Amerikiečius su Lietuva.

American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers
(Amerikos Pašalpos Fondas Lietuviams nuo Karo Nuken-
tėjusiems išleido didelę netoli pusantrošimto didelio
formato puslapių — knygą, kurioje anglų kalbo-
je išdėstyta viskas, kas labiausiai žinotina apie
Lietuvą ir lietuvius anų praeitį ir dabartines ne-
laimes ir vargus.

Cia randame liudijimus

1) McClure's Newspaper Syndicato korespon-
dento, kad Lietuva, tai ne Siaurinė Lenkija.

2) p. Gabrio straipsnį iš British Review, išro-
danti, kad Lietuvai reikalinga autonomija.

3) Ukrainos tautiškosios partijos liudijimą,
kad Lietuva turi būti atskiriama nuo Lenkijos

4) Apie Lietuvos hierarchiją straipsnį iš La
Vera Roma.

5) Advokato W. Butlerio (iš New Yorko)
straipsnį apie Lietuvai nuopelnus civilizacijai.

6) Rockefellerio atstovų liudijimą apie baisia-
są vargą ir nelaimę Lietuvos žemėse.

7) New York Journal'o redakcijos straipsnį
apie Lietuvai tragišką padėjimą teipgi New
Yorko Times raportą aprašanti kun. Dr. A. Ma-
liausko pranešimą.

8) Lietuvos istorija.

9) Lietuvos literatūros platesnę istoriją.

10) Rezoliucijas Am. R. Fondo įvairiose vietose
padarytas.

11) M. Yčo memorialas Sventam Tėvui.

12) Mūsų atstovų liudijimas apie Lietuvą su-
lyg N. Y. Times'e pagarsintą raportą.

Yra teipgi tikėje knygoje keli lietuvių
kalboje staipsniai ir daugelis iliustracijų su paaiš-
kinimais anglų kalba (pav. Kasciuškos, A. Mic-
kevičiaus, A. Burbos, vyskupu Valančausko ir
Baranaucko, kun. A. Gimžaucko, Basanavičiaus,
Pietario, Kudirkos ir t. t.).

Tą knygą nusipirkę už 25 centus su didžia-
sia Lietuvai nauda išteik ištekingesniems ameri-
kiečiams. Užsakymus siųskit:

„Žvaigždė“

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

arba pas by kurį Am. Relief Fondo narį.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių
leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per
katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laik-
raštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas
užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00.
 - Užsakant abu du — \$3.25
 - 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu du \$4.00
 - 3) „Žvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abu du \$4.00
 - 4) „Draugas“ — „Žvaigždė“ ir „Darbininkas“ —
Visi kartu — \$5.25
 - 5) „Žvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu du \$2.25
 - 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abu du \$2.25
 - 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
 - 8) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir
Dora.“ — Visi — \$5.75
 - 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytis“ \$1.50. Abu du — \$2.75
 - 10) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00, „Vytis“
— \$1.50. Visi — \$4.00
 - 11) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Vytis“, „Tikyba ir Dora.“
Visi — \$4.50
 - 12) „Darbininkas“ ir „Vytis.“ Abu du — \$3.75
 - 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytis.“ Abu du — \$1.75
 - 14) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytis“
ir „Darbininkas“ — \$6.50
 - 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Žvaigždė“) ir „Žvirblis“
— \$1.00. Abu du — \$2.50
 - 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Žvirblis.“ Abu du — \$1.50
 - 17) „Vytis“ ir „Žvirblis.“ Abu du — \$2.00
 - 18) „Darbininkas“ ir „Žvirblis.“ Abu du — \$3.25
 - 19) „Draugas“, „Vytis“, „Žvirblis.“ Visi — \$3.50
 - 20) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir
„Žvirblis.“ Visi — \$4.25
 - 21) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“,
„Darbininkas“, ir „Žvirblis.“ Visi — \$6.25
 - 22) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“,
„Darbininkas“, „Vytis“ ir „Žvirblis.“ Visi — \$7.25
- Pasarga: Čia dar nepaminti: „Moksleivis“ — \$1.00,
kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pa-
matais eina; „Tautos Rytas“ — 50c., kurs ir
taip baisiai pigus, ir „Pažanga“, — \$3.00, ku-
rios leidimas dar nėra pilnai paaiškėjęs.

Kurie per „ZVAIGZDES“ redakciją nori užsimokėti
už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gau-
ti už viršminėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST.,

PHILADELPHIA, PA.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jeį trokšti igyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį

„Šviesa“

kurį skaitydamas pats apsišviesi ir kitam galėsi
prie šviesos parodyti kelią.

„SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie
žmogaus pažangumą.

„SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

Tik vienas iš šio burio už-
sisakė „DRAUGA“, bet „drau-
gas“ taip indomus, kad visi
užsisakusio draugai ir prie-
teliai jį nori skaityti.
Kam lysti kaimynams
akis, prašinciant „DRAUGO“
pasiskaityti, kam kitiems nes-
magumus daryti, kad gali
pats sau „DRAUGA“ išrašyti.
Dienraštis „DRAUGAS“ me-
tams kainuoja \$4.50, Chicagoje
\$6.00. Vienas numeris pamaty-
mui siunčiamas dykal.
Adresas:

„DRAUGAS“
Lithuanian Daily Friend
CHICAGO, ILL.

„A Plea for the Lithuanians“

dar galima gauti visus numerius, jau išėjo ir 7-tas nume-
ris iš spaudos.

KUN. J. J. KAULAKIS,

324 WHARTON ST.,

PHILADELPHIA, PA.

Mato Miluko

SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.

Apskaitymai už darbą suteikiami taipogi per laiškus
ant kiekvieno pareikalavimo.

Sykiu čia įsteigta

„Žvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduo-
ti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St.,

Brooklyn, Y. N.

Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.

(Arti Union Ave.)

Skaitykite ir platinkite „LIETUVIŲ BALSĄ“

LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių
tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai
lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulin-
ties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu
pasimokyti iš svetimtųjų, kas tik dora ir nau-
dinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas
žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas su-
jungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės
uosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik
paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon,
nes tėvynės žemelė pavirtusi per karą dirvonais,
prirausta duobių ir griovių, laukai ariama ir valo-
ma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami,

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse
kuopigiausia kaina skelbimus—jieškokimus, graži-
na tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti
nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažis-
tamus.

LIETUVIŲ BALSAS kaina: Rusijoje metams
5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pu-
sei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.,
vienam mėnesiui 45 kap. Užsienioose metams 9
rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pus-
mečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.;
1 mėnesiui 80 kap. Skyriumi numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigais, laiškus gauname. Siun-
tinėti „Liet. Balsą“ į užsienius rusų cenzūra ne-
kliudė.

SKELBIMU KAINA. Petito (smulkaus rašto)
eilutė (dalinant puslapi į keturias skiltis) prieš
tekstą — 60 kap.; po teksto — 80 kap. Puhėgė-
liams, jieškantiems giminių arba darbo petito ei-
lutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoje prieš
tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė,
giminių jieškantiems po teksto 10 centų petito
eilutė.

LIETUVIŲ BALSAS ADRESAS:
PETROGRAD, SAPERNYJ PER. 9, KV. 9.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, aukštinų, sidabri-
nių ir auksuotų laikrodžių, teipgi visokių religinių daiktų. Kas nori
persitikrinti, tegul prisiučia 10c. stampomis, o aplaiks mano didelį
katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavi-
čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygų,
vertės 1 dol., dovanai. Visų senas pažįstamas

POVILAS P. MIKALAUSKAS,

248 W. Fourth St.,

South Boston, Mass.

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje
no mažiausio ir pigiausio ženklelio
iki puošiausios Karūnos arba Vėlia-
vos.

Nuo menkiausio guzikučio iki Pui-
kiausio auksinio medalio. Viską at-
liekame pigi ir gerai, ir jau užganė-
dinom tūkstančius draugiju.

Naujos draugijos reikalaukit samp-
liu, o senos pasiųskit savo vieną se-
ną ženklelį arba šarą, o mes an-
paskirto laiko darbą atliksime.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS.

166 Melrose Str.

Montello, Mass.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleisti

Apie Rymo katalikų Baznyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Antanukas. Apysaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Algimantas arba Lietuvos 18-ame šimtmetyje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
Anima Vilis. Marės Radzevičiūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Bajoro Vuošvis. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	15
Burokratai. Apysaka iš paskutinių atsitikimų Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinalo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa., 854 pusl.	1.00
Gyvačių Karalius. ir kitos apysakėlės. Parašė Keaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	10
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranašaičių Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai); Audeklo apdarais 2.25 Skuros apdarais, paauksuotais kraštais 3.50	2.00
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl.	25
Iš vakarės gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Morauskis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 172 pusl.	75
Kova ties Žalgiriais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 31 pusl.	25
Kunigo giminė. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Elizutė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	20
Krasauninkas—Laižybos—Dievo žmonės. Parašė Keaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl.	10
Kardinalo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir Išlaikymą 5	5
Kun. Dr. M. Gustaičio, Du laišku iš Kelionės 5	5
Kun. Dr. M. Gustaitis 5	5
Laisvės Metu. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa., 75	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiausi vyrai ir tipai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas. 1.50	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga, 262 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštais kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl.	50
Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	50
Mūsų Socialistai. Apysaka iš paskiausių Lietuvoje atsitikimų. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl.	15
Melagių Dėdė. Vaizdelis iš Dzūkų gyvenimo. Parašė Keaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų Išganytojaus Jėzaus Kristaus gyvenimas. Naujas pataisytas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl., su paveikslas, 75	75
Nekaltybė. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl.	25
Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranašaičių Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Nuolaičiai. Likimas tulos šeimos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl.	15
Pasikalbėjimas Giesmininko su Lietuva. Vyskupo A. Baranausko Eilės. Kaina .05	.05
Pasakyk Matušei, Agnieška, Ant Garlaivio. Tris Satrijos Raganos apysakėlės. 15	15
Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Vyskupas M. Valančius. Reikalingiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl.	1.00
Praklydėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Žvaigždės“ skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y. 10	10
Siapus ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl.	50
Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienai metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai 3.00	3.00
Orūtais audeklo apdarais 3.50	3.50
Skuros apdarais, paauksuotais kraštais 5.00	5.00

Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Grafiškai lietuviška kalba šioje knygoje išdėstytas visas katalikų Teologijos mokymenai. Shenandoah, Pa., 285 pusl. 1.00	1.00
Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlargas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 25	25
Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Žvaigždės“ Spaustuvėje Shenandoah, Pa. 1907 m. 60	60
Šis kaldėliai. Vaizdelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20	20
Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Kori? Parašė kup. A. Civinskas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10	10
Šaulei nusileidžiant. Iš mūsų Karionės. Kaldėdų vakaras. Satrijos Ragana. apysakėlės. Shenandoah, Pa. 62 pusl. 15	15
Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmis ir proza) išleidimas. Tvarkė Liudas Gira. Kaunas, 1912. 121 pusl. 1.00	1.00
Trumpas Katekizmas 10	10
Vaičiai Eilės. Su velionio plačia bijografija ir paveikslu. Philadelphia, Pa., 1912. 157 pusl. 75	75
Valdimierius. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 10	10
Užsisakant augščiau minėtas knygas reikia kreiptis šiuo adresu: "ŽVAIGŽDĖ". 3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa. arba 416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.	

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos "Žv." knygyne.

BALSAS Amerikiečių Lietuvių į Tėvą Sventąjį Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžiųjų Dievo tarnų, Lietuvių: Kun. Andriaus Rudaminos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merkelio Giedraičio, Zemaičių Vyskupo 5	5
BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę 5	5
DIENELEI BREKSTANT. Zalvarnio eilės 20	20
GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiaus retas kuris atskančiai apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluoštelį reikalingiausių apie sveikatą žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15	15
GYVOJO Ražančiaus įstatai 5	5
KIPSAS PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės 5	5
MIESTELIO ONUTE. Sulenkėjusiems, lietuviams apsakymėlis 5	5
MEILES AUKA. Apysaka iš paskutiniųjų J. Kristaus dienų 5	5
OBRUSITELIAI. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje 25	25
SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui 25	25
TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS. Su paveikslais. Pamokinanti pasiskaitymai kiekvienam, kurs nori susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25	25

Laiškams ir pinigams siųsti antraštas:

✻ ŽVAIGŽDĖ ✻

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Nauja knyga. NAUJOS EILES IR DEKLIAMACIJOS

Siuomi pranešu lietuvių visuomenei, kad aš išleidau rinkinį naujausių ir puikiausių eilų ir deklamacijų apie Europos karę, apie Lietuvą, apie tėvynę mūsų nuvargintą ir šiaip visokių juokaujų, kurios bus labai tinkamos deklamuoti ir dainuoti visokiuose susirinkimuose, prakalbose ir perstatimuose.

KNYGELE DIDELIO FORMATO 96 PUSLAPIU.

Kaina - - - 25 centai.

Pinigus galima prisiųsti krasos ženkleliais.

PAULIUS P. MIKALAUSKAS,

248 W. FOURTH ST., SOUTH BOSTON, MASS.

Teipgi galima gauti pas

Peter J. Mikalauskas,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. W. J. WINTERS

Bell Phone, Dickinson 3996 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moteriu ir vaiku. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslu Jefferson Medical Collegio su pagalba Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į kraują ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuovę vyrų ir moterų, žemųjų ir skrybėlių; turime didelį departamentą aukštesnių dalykų: laikrodžių, žiedų, spūkių, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti pirmiausia ateik pas mus, o būsi užganėdintas.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.

Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

"ŽVAIGŽD SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIN DARBUS GERAI, PIGIAI IR

DRUKUOJA:
KNYGAS, Cirkuliorius, TIKIETUS, KONSTITU-
VISING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkite ant adresu:

3654 Richmond St
Philadelphia, Pa

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistiška dekoruoja vidurį bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey